

FOAIA POPORULUI

Organul partidului național-țărănesc.

Prețul gazetei : Pe an 15 cor. Pe jumătate de an 8 „ Pentru străinătate 20 „	Redacția și administrația : Cernăuți, strada Catedralei 6. Apare în fiecare Duminică.	Inseratele : Un rând petit odată 40 bani De două ori . . . 70 „ De trei ori . . . 100 „ Un număr costă 30 bani.

O propunere nouă pentru pace.

Austro-Ungaria invită toate statele ce se află în războiu la o convorbire ca să sfătuiască despre pace.

Netăgăduit, că toate popoarele doresc sfârșitul războiului. Cu toate acestea războiul urmează, pentru că nu s'a putut afla calea, pe care împărățiile ar fi putut să se apropie, nu s'au cercetat deaproape diferențele care sunt între cele două tabere dușmane. Împărăția noastră, în înțelegere cu aliații ei, a fost făcut acuma în 12 Decemvrie 1916 o propunere de împăciuire. Dușmanii noștri au zădărnicit însă încercarea noastră. Ceia ce atunci n'a reușit, poate acuma va avea o reușită mai bună. Atuncia dușmanii noștri credeau încă, să ne poată răpune; atunci se lupta pe partea dușmanilor încă puternica Rusie și România. Atuncia țerile dușmane, pline de ură și neîmpăcare, au fost agitate de furia războiului. S'au schimbat însă de atunci multe. Rusia cea mare, care avea să ne calce ca pe niște titerezi, s'a prăbușit, împărțindu-se în mai multe state, care au încheiat cu noi pace. La răsărit nu mai avem dușmani. Italia, care sta înaintea porților visurilor sale, care ținea pe atunci Goriția și se apropia de portul însemnat Triesta, trăia în nădejdea cuceririi țerilor de pe marea adriatică, pe care doria s'o stăpâniască singură. Italienii însă de atunci au fost amarnic bătuți și scoși din țara noastră, iar oștirea noastră a cuprins cea mai frumoasă parte din Italia. Francezii și Englezii nădejdau să poată, cu ajutorul Americii, să-i bată pe Germani, să-i scoată din Franța și să cuprindă Germania. Acuma și ei cu încetul trebuie să

se convingă, că cucerirea Germaniei nu e ușoară și că ei nu vor ajunge ținta lor. Atuncia dușmanii noștri vorbiau încă de o sfârticare a Austriei, de nimicirea și împărțirea monarhiei noastre. Azi se ridică voci la dușmani, cari cer menținerea împărăției noastre așa cum e. S'au schimbat multe dela 12 Decemvrie 1916 și au pregătit o situație mai prielnică pentru a putea vorbi și gândi de pace.

Împărăția noastră, care în totdeauna a fost pentru o pace de înțelegere, înțelegând, că acuma momentul pentru pregătirea păcii e mai favorabil, a făcut o propunere nouă, cerând ca toate împărățiile, dușmane și prietene, să se întâlnească la un sfat asupra principiilor de pace. Propunerea aceasta a fost adusă la cunoștința tuturor statelor prin o notă, înștiințând despre aceasta și toate statele neutrale, care până acuma nu s'au amestecat în războiu. Nota aceasta a împărăției noastre sună astfel:

* * *

Propunerea de pace, pe care puterile aliate au adresat-o dușmanilor în 12 Decemvrie 1916 și de a cărei principii împăciuitoare ele nici când nu s'au lepădat, înseamnă, cu toate că a fost respinsă, un moment însemnat în istoria războiului. Spre deosebire dela cei dintâi doi ani și jumătate de războiu dela momentul acesta chestiunea păcii a stat în mijlocul discuțiunii din Europa, ba din lumea întreagă, și a dominat-o de atunci în măsură tot mai largă. După rând aproape toate statele ce se află în războiu au luat cuvântul privitor la chestiunea păcii, la premisele și condițiunile ei. Desvoltarea discuțiunilor n'a fost însă unitară. Punctul de vedere se schimba după cum era situația militară și

politică, neaducând până acuma un rezultat practic. Cu toate acestea se poate observa fără privire la aceste schimbări, că deosebirile între vederile de o parte și de cealaltă parte s'au micșorat ceva, că cu toate că sunt încă unele diferențe mari, o parte din scopurile extreme ale războiului au fost înlăturate și se manifestă o înțelegere oareșicare asupra principiilor generale ale păcii mondiale. În amândouă tabere la păturile largi ale poporului se observă creșterea dorinței de pace și a voinței de înțelegere. Dară și o comparare, cum a fost primită la timpul său propunerea de pace a puterilor centrale de puterile dușmane, și cum s'au reoglindit vorbirile de mai târziu a oamenilor de stat, confirmă impresia această. Pecând de exemplu încă în răspunsul aliaților către președintele Wilson s'a cerut, ca Austro-Ungaria să fie împărțită, ca împărăția germană să fie micșorată și cu totul schimbată în intern, ca Turcia să fie alungată din Europa, în cele următoare cererile aceste, care s'ar fi putut realiza numai pe urma unei învingeri puternice a dușmanilor aliați, au fost schimbate, ba chiar lăsate la o parte. Astfel a recunoscut ministrul Balfour într'o orațiune, ce a ținut-o cam înainte de un an în parlamentul englez, că Austro-Ungaria singură trebuie să-și rezolve problemele sale interne și că nimene din afară nu-i poate dicta Germaniei o constituție. La începutul anului acestuia a declarat primpreședintele englez Lloyd George, că aliații nu au de gând, să împărțească Austro-Ungaria, să răpească Turciei provinciile turcești, sau să reformeze Germania în intern. Simptomatică e și declararea ministrului Balfour din 1917, prin care acesta a desmințit categoric știrea, ca și cum politica engleză s'ar fi angajat cândva pentru formarea unui stat independent din provinciile germane de pe malul stâng al Rinului.

Declarațiile făcute din partea puterilor centrale nu lasă nici o îndoială că ele duc numai o luptă de apărare pentru integritatea și siguranța ținuturilor lor. Mult mai pronunțată e apropierea vederilor statelor în războiu în ce privește liniile fundamentale pe baza cărora să se încheie pace și să se întemeieze rânduiala viitoare a Europei și lumii întregi. În aceasta direcție, președintele Wilson a formulat principiile, în vorbirile lui dela 12 Fevruarie și 4 Iulie, cari n'au găsit împotrivire la celelalte state ale dușmanilor și a căror aplicare largă,

nu va întâlni împotrivire nici din partea puterilor centrale, presupunând că aceasta aplicare ar fi generală și în consonanță cu interesele de viață ale acestor state. Dar nu ajunge numai un acord asupra principiilor generale, este vorba acum să se ajungă la o înțelegere în ce privește interpretarea lor, și aplicarea chestiilor concrete și singuratice ale păcii. Pentru un observator nepărtinitor nu poate fi îndoială că în toate statele în război, fără excepțiune, s'a întărit dorința după pace și înțelegere, că-și face drum tot mai mult convingerea, că o prelungire a macelului sângeros ar preface Europa într'o movilă de ruină și într'o stare de sleire, care ar paraliza ge zeci de ani dezvoltarea ei, fără însă ca să existe o garanție că prin aceasta s'ar putea aduce o hotărâre prin arme a războiului, lucru căutat în zădar de ambele grupări în război, în patru ani plini de jertfe, suferințe și sforțări.

Pe ce cale și în ce chip însă se poate ajunge la o înțelegere? Există oare sorți serioase de reușită, că prin continuarea discuției despre problema păcii, în felul de până acum să se ajungă la acel țel? La chestiunea din urmă nu avem curajul să răspundem.

Discuția dela o tribună publică la alta, cum a avut loc până acum între bărbații de stat ai diferitelor țeri, n'a fost altceva, decât o serie de monoloage. Ii lipsea în prima linie raporturile directe. Vorbirea și contra-vorbirea nu s'au implinit, ci discursurile s'au perindat numai. Și la toate manifestările publice de acest fel se folosește o formă de demagogie, care urmărește efecte pe mare distanță și asupra masselor. Prin aceasta se mărește — conștient ori inconștient — distanța dela punctul de vedere contrar, se produc neînțelegeri, cari prind rădăcini, și îngreuiază astfel schimbul de idei liber și slobod. Ori-ce vorbire a bărbaților de stat, devin obiectul unor desbateri pătimașe ori exagerale din partea elementelor iresponsabile. Dar chiar bărbații de stat cu răspundere, ținând seamă de interesul războiului, de teamă de a influența în mod nefavorabil starea de spirit în patria lor prin trădarea înainte de vreme a ultimelor intenții, — vorbesc într'un ton înalt și țin în chip nestrămutat la punctele de vedere extreme.

Trebuie dar de făcut încercarea dacă sunt date bazele pentru o înțelegere, care să împedice catastrofa unei continuări sinucigașe a luptei,

— să se aleagă în ori-ce caz o altă metodă, care să facă cu putință o desbatere prin viu grai, nemijlocită între reprezentanții guvernelor, și numai între ei.

Obiectul unor astfel de desbateri și lămuriri reciproce, ar trebui să formeze vederile opuse ale statelor în război singuratice, precum și principiile generale, cari să servească de bază pentru pace și pentru relațiile viitoare între state. Asupra acestor principii, trebuie de încercat să se ajungă la un acord. Indată ce se va ajunge la o înțelegere asupra principiilor fundamentale, va trebui apoi în cursul consfătuirilor să se încerce să se aducă o deslegare a fiecărei chestiuni în parte ce se ține de pace.

Voim să sperăm, că nu va fi la nici un stat în război o șovăire, o rezervă contra acestui fel de schimb de idei. Operațiile de război n'ar suferi vre-o întrerupere. Desbaterile ar urma atât timp, cât cei ce iau parte la ele văd perspective de reușită. Pentru statele reprezentate la ele, nu pot urma defavoruri. Depărte de a păgubi un asemenea schimb de idei poate fi numai de folos pentru cauza păcii. Ceia-ce nu reușește pentru prima oară, poate fi repetat și poate să contribuie cel puțin la clarificarea vederilor.

Munți de vechi neînțelegeri s'ar putea înlătura, multe noi recunoașteri și-ar putea face drum, puhoiul de pritenie umană reținut până acum, s'ar putea revărsa în căldura căruia tot ce-i de căpetenie ar dăinui mai departe iar multe din nepotriviri ar dispărea. După convingerea noastră, toate statele în război sunt dătoare față de omenire, să cerceteze împreună, dacă nu e cu putință acum, după atâția ani de luptă plină de jertfă, dar nehotărâtă, să se pue capăt încărrării grozave.

Guvernul imperial regel ar voi de aceia să propună guvernelor tuturor statelor în război să trimită delegați la o sfătuire intimă și neobligătoare asupra principiilor fundamentale ale încheierii păcii într'un loc din străinătatea neutrală și într'un timp apropiat, asupra căruia s'ar mai putea ajunge la o înțelegere, — delegați cari să fie însărcinați să facă cunoscut vederile guvernelor asupra acelor principii și să primească comunicările analoage, și să dea său să primească liber și deschis lămuririle asupra tuturor acelor puncte cari reclamă o precizare.

Combaterea înșelăciunilor cu cereale.

Filiala Cernăuți a biroului pentru traficul cerealelor (Kriegs-Getreide-Verkehrsanstalt) a trimis următorul ordin privitor la măsuri mai aspre contra speculei cu cereale către toți inspectorii districtuali pentru cereale, inspectorii pentru mori, comisarii pentru reviziție și comisionarii ei:

Cu produsele recoltei noue se face acuma speculă într'o măsură, care primejduiește asigurarea recoltei și aprovizionarea oștei.

E o datorie patriotică a fiecărui cetățean și mai ales a organelor ce stau în serviciul reviziționării cerealelor, de a conlucra la combaterea speculei, a vânzării cerealelor pe sub mână.

Datoria Dv. este, de a supraveghia în cercul Dv. de activitate orice transport de cereale, chiar și transporturile militare, care conform ordinațiunii ministeriului pentru alimentarea publică sunt de asemenea supuse regimului biletelor de transport, de a opri orice transport de cereale, păstăioase, făinuri sau cartofi, pentru care nu-i un bilet legal de transport sau un bilet pentru măcinat, și de a-l anunța proximului post de jandarmi pentru a fi confiscat.

Provizile astfel asigurate fără privire la cantitate vor fi confiscate fără cruțare, iar aceia, cari vor fi prinși cu astfel de transporturi nelegale vor fi aspru pedepsiți. La acțiunea aceasta înainte de toate trebuie grijit, ca să se găsească aceia, cari vând cereale pe sub mână.

Numai dacă toți aceia, cari stau în serviciul reviziționării cerealelor, în conștiința deplină a necesității asigurării depline a recoltei pentru urmarea războiului și aprovizionarea populațiunii, se vor pune în serviciul acestei acțiuni, care stă în interesul eminent al statului, se va putea împiedica specula cu cereale și asigura aprovizionarea populațiunii cu făină.

Isidor Ilesianu.

Ce e naționalitatea?

Naționalitatea e puterea creatoare a culturii umane și viceversa cultura umană e puterea creatoare a naționalității. Pe lângă cultivarea limbei, a istoriei, a literaturii naționale e de lipsă și cultivarea spiritului național. Naționalismul e așa dară un rezultat natural determinat cu o intensitate de o viață proporțională cu mulțimea raporturilor generale între indivizi cari formează o națiune.

În istoria omenirii vedem vorbindu-se de numeroase popoare, cari au format fiecare o națiune, cari au strălucit odată prin faima și vitejia lor de la un capăt până la altul al lumii, dar multe dintre aceste popoare așa de vrednice atunci, azi nu mai sunt, căci soarta le-a învălit în mantia uitării, aruncându-le în neant. Pomenind din când în când cu respect numele acelor popoare, rămâi prosternit în fața mărișiei lor și deodată te cuprinde o duioșie amară, când î-ți apare în minte tragedia vieții lor, când vezi svârcolindu-se în ghiarele peirii un neam întreg, cuprins de străini tendențioși, antagoniști reivoitori, cu devisa lor măreață pe frunte: exploatarea și nemicirea a tot ce e autohton; a tot ce e bun și nobil, și desnăjduit de viață sa amară îndoiaie acest popor serman umerii sub povoaara infamiei și se prabușește în ruină, cu toată gloria străbună.

Așa vedem pre Fenițieni, cari un moment se unesc cu Evreii și cred a prospera, dar corupția jidovească pătrunde în masele poporului fenițian, conștiința națională slăbește și atunci Asirienii încep a întunica steaua Fenicieii, care întocmai ca flăcara ce pâlpâie, mai strălucește puțin în comert și apoi apune pentru vecie.

Asiria n'a căzut definitiv decât atuncea după ce'n lupte strălucite înglobase în sânul său nenumărați străini și are nenorocirea de a aduce prin cucerirea Palestinei încă pre jidani în sinul ei, cari popoare străine duc apoi corupțiune, teribile lupte civile înverșunate și astfel Schiții năvălitori aruncă în pulbere toată vitejia antică resboinică a poporului asirian.

Babilonenii, cari la început păreau a stă ca exemplu în fața lumii, prin arta și cultura lor, uimind pre Asirieni, nu pot exista, lipsindu-le cultura națională și calitățile războinice ale acestora, tot din cauza populației heterogene, cu care s'au fost înrudit ei prin cuceririle lor, având și ei nenorocirea de a fi luat pre jidani în mijlocul lor după cucerirea Palestinei, și tot astfel cad și ei sub cuceritorul persian Cyrus.

Egiptenii, a căror civilizație ar fi dus poate omenirea cu 1000 de ani înainte pe calea progresului, n'a perit decât atunci când în relațiile lor cu grecii, neglijează o clipă cultura lor națională sub influența coloniilor nou aduse din Fenicia și din Iudea — invasiunea Jidanilor nomazi sub Iosif — și astfel cad și ei, și aici a fost boala cea mai mare, sub Perși și toate

capo d'operile gentului egiptean sunt ca pleava suflate în vânt și în flacara mistuitoare aprinsă de profani, se distruge până în temelie o muncă uriașă a minții ominești care poate nici az nu e ajunsă, și poate toate bibliotecile din lume nu conțin încă tot ceea ce a conținut odată biblioteca din Alexandria (mai ales distrugerea acestei biblioteci de pe timpul Califelor islamit).

Venind la Greci, căror Marte le surăde vesel, purtând spada lor glorioasă până la Troia îndepărtată, vedem că strălucesc prin cultură pre cari le desevarșesc. Dar când se lasă conduși de voia sorții și cultura națională slăbește, atunci tinde acea cultură special helină să devie generală prin năvălirea, prin invaziunea străinilor la Atena. Un Filip macedoneanul găsește timpul oportun ca prin intrigă să subjuge rând pe rând Thesalia Focide Olintul etc ear apoi toate cetățile grecești, unde zădarnic se silește celebrul orator Demostenes, a deschide ochii concetățenilor săi, atingând sublimul argumentației aratând prăpăstia în care regele Filip voiește să arunce întreaga Grece.

Trecând la Romani găsim un stat solid bine organizat, care la zăngănitul armelor biruitoare, supune o lume întreagă, ce uimită se supune geniului politic roman, singur în stare a administra, a conduce totul făcând să troneze dreptatea, onestitatea și sinceritatea între popoare care sprijinea o autoritate respectată și iubită. În acest timp progresează științele și artele, iar jurisprudența romană ajunge apogeul culturii umane a dreptului și al adevărului din care se adapă și astăzi toate popoarele civilizate din lume. Jurisprudența romană stă și azi în fruntea civilizației ominești. Toate au progresat însă numai atât timp, cit cultura a fost națională cit timp conștiința națională a fost vie în inima fiecărui roman, iar când Roma din sanctuarul virtuților naționale încearcă a fi o cetate universală excelând prin desfrăuri și frivolități, datorite streinilor aduși mai ales din Grecia deja pe atunci total coruptă, atunci totul decade, ignoranța umbrește mințile ambițioșilor, iar rușinea dispare și trândăvia domnește aducând sărăcia și flagelul cu luptele civile, când barbarii dela hotare năvălesc furioși și în râuri de sânge, învăluesc ultimele momente ale celei mai glorioase națiuni, care o clipă a greșit și și-a găsit cel mai tragic sfârșit.

Din toate aceste popoare ale căror nume

ne inspiră și azi admirația, nu mai vedem nimic, decât urmele unei munci titanice, încununate de civilizație a cărei raze a străbătut atâtea secoli și ne aduc vecinica aceleași exemple neperitoare ale geniului a celor popoare a căror apus îl plângem și mai duios.

Precum vedem, aceste popoare au progresat atât timp cât ele s'au dezvoltat liber pe cât timp geniul lor național a fost neatins de străinism de cosmopolitism, de elemente veninoase contagioase, pe cât timp ele n'au fost oprite din cale prin ciocnire cu alte impedimente cu alte popoare străine. Dar imediat ce au intervenit străinii, cultura națională a stagnat, ear conștiința națională s-a întunecat și geniul poporului a fost zădărnicit, anihilat și apoi distrus, ear odată distrus națiunea n'a mai existat doară cu numele, care și el cu timpul s'a șters din mintea oamenilor și azi numai istoria îl mai deplânge în inima acelor cari o stimează.

Prin urmare bun sau rău, puțin împoartă cum a fost, sau cum sunt ei și astăzi, străinii cari s'au însinuat în sinul acestor popoare, destul că numai rezultatul a fost rău și rău va fi pururea, căci legile naturii sunt imutabile, și puțin împoartă calitățile sau defectele străinilor, deoarece geniul național e întunecat și anihilat și de unele și de altele tot așa de bine. Așa fiind se înțelege dela sine, că ori-ce națiune primind în sinul ei orice strein și dându-i drum liber de a atinge geniul național și a'l opri în dezvoltarea sa, acea națiune nu face decât să-și facă un sfârșit cu atât mai de compătimit, cu cât perind dânsa, apune cu dânsa și întregul tezaur strămoșesc în care se află marturi a zeci de generațiuni, cari prin șiruri lungi de suferințe au depus tot ce au avut mai scump: onoarea, puterea în urmă și viața pe altarul națiunii.

Existența unei națiuni, este dar tezaurul național, unde ea își are eroii sei înscriși cu faptele lor glorioase, drumul ce-a străbătut, precum și ideile și sentimentele naționale după chipul ei de a fi îmbrăcate în haina destinctivă limba acelei națiuni, și odată acestea pierdute națiunea se cufundă, pier. Geniul național, naționalitatea e deci indispensabilă pentru existența unui popor, și cum națiunea nu poate exista fără acest geniu, urmează că ea trebuie să aibă un teritoriu determinat pentru dezvoltarea geniului său național, și unui alt geniu străin de națiune, nu-i este ertat a se dezvolta

în sinul ei, căci ar sdruncina pre aceea națiune care are drepturi ab antiquo pe acel teritoriu.
(Va urma.)

Basarabeanul Pelivan ales deputat la Iași.

De numele lui Pelivan se leagă toată mișcarea națională din Basarabia. Pe vremurile, când Rusia era sguiduită după războiul cu Japonia, Pelivan era provovăduitorul cumpătat și organizatorul chibzuit al mișcării naționaliste a moldovenilor basarabeni. Dacă s'a făcut acuma unirea Basarabiei cu România, nu în ultimul rând și lui Pelivan îi revine meritul, de a fi pregătit unirea aceasta.

Neapărat, că România nouă, doria să-l aibă în mijlocul acelor, cari au să hotărească soarta țerii, în camera deputaților. La prima alegere a căzut mulțămită intrigilor acelor, cari se întrec într'un naționalism rău înțeles. Abia la a două alegere a reușit să întrunească majoritatea voturilor.

Abia intrat în parlamentul român, Pelivan stă de o dată în mijlocul discuțiunii. El, care vine de peste Prut, din oropsita Basarabia, el, care a muncit pentru trezirea conștiinței naționale la moldovenii basarebeni, el în prima orațiune din parlamentul român în puține cuvinte a desvăluit un program, care în parlamentul român până acuma n'a fost ridicat în forme atât de precize. A trebuit să vie luptătorul încercat de peste Prut, ca să li spuie acestora din țară, că și țăranaul are drept să fie ascultat în sfatul țerii, unde se hotărește despre soarta lui.

Iată ce spune deputatul Pelivan în prima orațiune din parlament:

»Nu găsesc cuvinte în vocabularul meu de moldovean ca să-mi exprim mulțumirea sufletească de a mă găsi în parlamentul român.

Am fost ales într'un oraș unde nu sunt cunoscut. Nu aparțin nici unui partid politic, dar mă voi folosi de ideile tuturor partidelor spre a conlucra la binele și propășirea neamului. Voi lucra pentru propășirea economică a țărănimei, din mijlocul căreia aș vrea să văd aci câți mai mulți reprezentanți. Tebuie să lucrăm pentru ridicarea poporului de jos, care să-și spună și aci cuvântul.

În Basarabia rusească eram contra monarhiei. Azi mă bucură că am putut lucra să putem aduce diamantul Basarabiei la coroană României.

Numele lui Pelivan nu înseamnă numai un simbol, ci acu mai mult și un program democratic românesc.

Urcarea prețurilor pentru pâine.

Dacă prețurile cerealelor au fost urcate atât de mult pentru Bucovina, aceasta în primul rând trebuie să-i mulțumim clebului parlamentar român, care prin președintele său dep. Isopescul-Grecul a intervenit pentru urcarea prețurilor.

Dep. Isopescul-Grecul a fost adresat în 27 August următoarea scrisoare ministrului pentru alimentarea publică, Paul:

»Excelență! Din aproape toate satele Bucovinei primesc scrisori, în care populațiunea țărănească să plânge, că în privința prețurilor pentru cereale nu e egal tratată cu populațiunea galițiană și că aceste două țeri vecine, care în timpul războiului au suferit aceeași soartă grea a invasiunilor, nu se pun pe aceiași treaptă. La aceasta se adaugă, că cheltuelile de producțiune pentru cereale în Bucovina sunt mai mari, decât cele în Galiția, unde s'a făcut mult mai mult pentru promovarea agriculturii decât în Bucovina.

Îmi permit deci, de a Vă ruga Excelență, să binevoiți a dispune, ca numai decât prețurile cerealelor pentru Bucovina să fie egal urcate ca'n Galiția«.

La aceasta scrisoare, dep. Isopescul-Grecul a primit următorul răspuns dela ministrul Paul din 10 Septembrie 1918:

»Referitor la scrisoarea din 27 August 1918 am cinstea de a Vă comunica, că am fixat acuma și pentru Bucovina aceleași prețuri pentru cereale ca și pentru Galiția«.

Urcarea prețurilor pentru cereale la noi în Bucovina a fost de neapărată lipsă, căci de altfel țărani, cari lucră cu mult mai greu și cu cheltueli mai mari decât cei din apus, ar fi trebuit să sufere pierderi foarte mari, cari ar fi avut drept urmare ruinarea agriculturii noastre.

Urcarea prețurilor față de cele din apus se poate foarte bine vedea din tabela următoare, în care prețurile sunt induse pentru 100 kg:

	Prețul în provinciile din apus	Prețul în Galiția și în Bucovina
grâu	55 cor.	160 cor.
săcară	55 „	160 „
orz	50 „	140 „
ovăs	50 „	120 „

Prețurile la noi sunt deci aproape întreprinse față de cele din apus.

Urcarea a fost fixată însă numai pentru grâu, săcară, orz și ovăs, din care în anul acesta numai o recoltă slabă am avut. Rugăm pe deputații noștri să intervie, ca și pentru celelalte fructe, pentru păpușoiu, hrișcă, malaiu mănântel, fasule și barabule prețurile să fie urcate la fel.

Cântece țărănești.

Mai incetul vânticele,
Că m'ajunge dor și jele
După neamurile mele,
După mamă, după tată,
După casa'ndepărtată,
După frați, după surori,
După grădina cu flori
Dup' un fir de zmeurele,
După ochii mândrei mele,
Dup' un fir de tămăiță
După fete din porțiță,
Dup'un fir de busuioc
După fete de la joc.
M'ai făcut maică băiat,
Să scot fetele din iad,
Nu știu, scoate-le-oiu ori ba
Ori mai tare le-oiu băga.
Cine nu știe ce-i dragu,
Poate crește ca și fagu;
Eu de-aceia n'am crescut
Că de tânăr l'am știut.
— Mândruță, floare subțire
Tu m'ai scos de tot din fire.
— Eu bădiță te-am scos,
Că ai fost trandafir frumos;
Și ți-am ars și inima
Precum îi arsă și a mea.

Frunzulița de pe vie,
Moare mândra de mânie,
Că i-am scris pe-o hârtiuță,
Că n'o mai țin drăguță;
Frunză verde, măr domnesc,
M'am jurat că n'o iubesc.
Și-acum, doamne, ce pățesc;
Unde văd vr'o două fete
Trec prin apă mort de sete.
Unde văd fete frumoase,
Mi se pune boală'n oase.

Frunzuliță trei păstăi,
 Unde-s duși bieții flecăi?
 Cei frumoși is duși în lume
 Cei hâzi pun la fete nume;
 Cei voinici să cătănească,
 Cei hâzi să se veselească;
 Cei voinici în câmp la foc,
 Cei mucoși cu fete'n joc;
 Cobori doamne stelele
 Că o rămas obielele
 Să iubească fetele.
 Și-o rămas un stremțuros
 Să iubească ce-i frumos.
 Numai nu am noroc,
 Să mai merg iarăși la joc,
 De trei ori să mă'nvârtesc,
 Inima să-mi răcoresc.
 Foiuliță de șalvie
 Scris de George-alui Zaharie
 Din Horodnicul de sus
 Scris în 27 august.

De Lungoci George.

Știri mărunte.

Metropolitul Repta în Cernăuți. După o pribegire de aproape patru ani batrânul metropolit Vladimir de Repta s'a întors la Cernăuți, luându-și reședința în palatul metropolitan.

Vicariul Vorobchevici a luat acuma conducerea diecezei. Cu vie satisfacție salutăm momentul acesta, când dieceza noastră își recapătă o conducere hotărâtă, căci dela liberarea Bucovinei până azi în stadiul de criză, prin care a trecut biserica noastră, dieceza a stat aproape fără nici o cărmuire. Noul conducător al arhidiecezei publică concursul pentru 2 posturi de consilieri consistoriali români. Postul protopopului dela catedrală nu se va ocupa deocamdată, fiindcă titularul lui protopresv. C o c a, care e grav bolnav, n'a demisionat. Se publică și concursul pentru consilierii ruteni și — ceia ce ne doare mai rău — pentru postul de protopop rutean la biserica sf. Nicolai.

Distincție. Maiestatea Sa împăratul a decorat pe căpitanul Teodor Bujor, director al gimnaziului românesc din Cernăuți, cu crucea de ofițer al ordinului Francisc Iosif cu decorația de războiu drept recunoștință pentru servicii deosebite înaintea dușmanului.

Lipsa de învățători. Școlile noastră au lipsă de învățători. Aflăm că învățătorul ex-

minat Ioan Grosu dela școala din Marginea, unde au rămas din zece numai patru învățători, ține învățământ la o școală germană din București. El e atașat la k. u. k. Etap. Stat. Kmdo Bukarest, Etappenpost 346. E vorba că pentru școlile noastre române nu se pot dispensa destui învățători de miliție, dară pentru școli germane din stat străin se află. Românii din Austria is mai neglijabili decât germanii din București!

Școala poporală gr. or. din Cernăuți s'a deschis zilele aceste. Primiri se fac încă prin câteva zilele. Toți aceia, cari vor să cerceteze școala aceasta, să se anunțe cât de curând. Atragem mai ales atenția preoților, învățătorilor și primarilor la școala aceasta, cu rugămintea să vestească în sat deschiderea școlii acesteia și să grijească ca să se anunțe cât de mulți elevi.

Societatea pentru cultura și literatura română din Bucovina invită pe membrii ei la adunarea generală extraordinară, care se va ținea Duminică, în 29 Septemvrie a. c. la orele 3 d. m. în localitățile societății-cu ordinea de zi: Vânzarea posesiunii societății în comuna Milie.

Gimnaziul c. r. de stat în Câmpulung. Examenle de admitere în clasa I-a se vor ținea în terminul de toamnă la 28 și 30 Septemvrie a. c. dela orele 9 până la 12 i. d. m. și între 2 și 4 d. m. Candidații la admitere se vor înfățișa în una din zilele amintite, însoțiți de părinți sau locțiitorii acestora între orele 8 și 9 demineța în biroul direcțiunii, prezentând atestatul de botez și ultimul testimoniu de școală și plătind tacsă de primire 8 cor. 30 b. Examenle de corigență, cele de completare ale amănațiilor, apoi examenle de admitere în clasele II—VIII vor începe la 1 Octomvrie orele 8 demineța. Anunțările la aceste examene se vor face începând cu ziua de 25 Septemvrie în orele de birou ale direcțiunii. Elevii cari au aparținut institutului se vor înscrie la 1 Octomvrie, prezentând tistimoniul din anul trecut și 2 foi personale (naționale) și solvind tacsă de înscriere (4 cor.). Detalii pe tabla neagră a institutului.

Ultima știre despre pace. Propunerea Austriei pentru îndrumarea păcii a fost respinsă de președintele Statelor Unite ale Americii Wilson.

O carte românească despre războiu. Cunoscutul profesor dela Iași Constantin Stere, un prietin devotat al puterilor centrale, a publicat la București un studiu foarte interesant

despre războiu. Cartea de 430 pagini poartă titlul: »Marele război și politica« și costă 4 Lei.

Reedificarea României. Studiul, apărut sub titlul acesta din pana măiastră a dep. Onciul în gazeta noastră, a apărut în broșură. Se poate comanda la administrația noastră.

Internatul de băieți din Cernăuți caută un bucatar, un portar și un servitor. A se anunța la direcțiunea internatului în Cernăuți, str. lumea nouă 24.

Calendar Septembrie 1918.

Ziua	Calendariul vechiu	Cel nou
Duminică	9 † Ioachim și Ana	22
Luni	10 M. Minodora	23
Mărti	11 C. Teodora	24
Miercuri	12 M. Antonom	25
Joi	13 M. Corneliu Sut.	26
Vineri	14 (†) Înălț. S. Cruci	27
Sâmbătă	15 † M. Nichita	28
Duminică	16 M. Eufemia	29
Luni	17 M. Sofia	30
Mărti	18 C. Eumenie	1 Oct.
Miercuri	19 M. Trofim	2
Joi	20 M. Eustatie	3
Vineri	21 Ap. Codrat	4
Sâmbătă	22 M. Foca	5

Nr. 4849/18.

Publicațiune de concurs.

La 10 Octombrie a. c. se redeschide școala agronomică cu limba de propunere română din Rădăuț, în care însă elevilor de naționalitate germăna li se predă învățământul în limba germană.

Această școală are de scop, de a mijloci tinerilor, mai ales băieților de țaran, cari au absolvat cu succes școala poporală în legătură cu cunoștințele câștigate în aceasta, cele mai de trebuință învățături de economie agricolă și de a lărgi cunoștințele lor de până acuma prin exerciții potrivite în lucrări și îndeletniciri de ale gospodăriei într'atâta, ca să fie ei apoi singuri în stare să poarte o gospodărie țărănească după principii economice raționale.

Pentru primirea în școala agronomică se recer conform § 5 din statute următoarele documente:

1. despre o vârstă de 14—18 ani.
2. certificatul de indigenat într'o comună a Bucovinei.
3. o declarațiune a părinților eventual a tutorilor prin care aceștia consimțesc la primirea copilului resp. pupilului lor în școală și la susținerea acestuia sub legile disciplinare școlare.
4. absolutoriul dela școala poporală, ca dovadă cumcă petentul a absolvat cu succes școala

poporală și și-a câștigat astfel pregătirea necesară pentru a putea fi primit în școala agronomică.

5. o adeverință a primăriei comunale despre starea materială a petentului și a părinților săi, prin care adeverință n'are însă să se înțeleagă nici decum un testimoniu de sărăcie.

6. un certificat de sănătate eliberat de medicul comunal și întărit de medicul districtual, prin care se adeverește, cumcă petentul e pe deplin sănătos și pentru vârsta lui pe deplin dezvoltat, pentru a putea îndeplini lucrul recerut.

Școala agronomică este un internat, în care elevii primesc învățământ, locuință, încălzit și luminat, întreagă întreținere afară de făină, care vor trebuie elevii să și-o aducă de-acasă, și în caz de îmbolnăvire mai ușoară și căutare medicală.

Pentru aceasta vor plăti elevii, afară de aceia, cărora li se acordă locuri gratuite, un onorar de 60 coroane la lună.

Îmbrăcămintea necesară și schimburi trebuie elevii să-și aducă de-acasă, tot așa să grijască singuri de spălatul rufelor.

Pentru cursul actual adecă pentru 2 ani începând cu 10. Octombrie 1918 sunt de ocupat 8 locuri gratuite și 15 locuri cu plată.

Locurile gratuite se vor oferi mai ales fiilor de țaran.

Cererile pentru primirea în școala agronomică dimpreună cu toate documentele recerute pentru primire cât și petițiunile pentru acordarea de locuri gratuite în internat, cari trebuiesc adresate comitetului țării, sunt a se preda personal direcțiunei școalei agronomice din Rădăuț până cel târziu 25 Septembrie a. c.

Cernăuț, la 6 Septembrie 1918.

Căpitanul țării:
Hormuzaki m. p.

Dr. Bernhard Grünfeld

ordinează dela orele 2—4 d. m.
str. crinilor 3, etaj. III, ușa 18 (pasajul Beck).

5—10

Dr. Antonie Grünfeld-Biedermann

ordinează dela orele 10—12 i. m.
str. primăriei 4 etaj. III, ușa 18 (pasajul Beck).
Ordinațiuni discrete pentru boli venerice dela orele 4—5 d. m.

Un bucatar, un portar și un servitor se caută pentru internatul de băieți români din Cernăuți, str. Lumea nouă 24.

Administrația internatului.